GAZETA KRAKOWSKA

Nro 47.

z KRAKOWA dnia 13 CZERWCA 1827 ROKU we SRODĘ.

Z Warszawy d. 4 Czerwca.

Rocznica Imienin Jego Cesarzewiczowskiey Mości Wielkiego Xięcia Cesarzewicza Konstantego, Naczelnego Wodza Woyska Polskiego obchodzoną była na dniu onegdayszym w Stolicy Królestwa Polskiego z iak naywiększą uroczystością. Wszystkie Władze Kraiowe tudzież lud licznie zebrany znaydowały się w Kościele Metropolitalnym S. Jana na solennem nabożeństwie wznosząc do Przedwiecznego modły o iak naydłuższe życie całey Nayiaśnieyszey Familii Panuiącey. Z powodu uroczystości dnia tego JW. Minister Stanu, Senator Woiewoda Hr. Sobolewski, Prezyduiący w Radzie Administracyyney Królestwa, dał świetny obiad w Pałacu Namiestników Królewskich, a gdy się zmierzchło miasto oświecone zostało.

W Powiecie Garwolińskim Woiew: Podlaskiem w Niedzielę dnia 27 Maia r. b. około godziny 5tey po południu, okropna burza z gradem wielkości iay gołębich i kurzych wytłukła zboże na polach wsi Głoskowa, Kamionki, Stareywoli, folwarku Kozłowa, wsi Gołychłąk, Górek, Chyżyn, Wielgolasu. Cała ta część lasu, którędy burza przechodziła, usłana iest poobcinanemi od gradu liśćmi i gałęziami. We wsi Gołychłąkach iedno źdźbło oziminy nie pozostało na polu, któreby ścięte nie było, zasiewy iare i ogrody potłuczone; kilkadziesiąt sztuk gęsi, które schronić się nie zdążyły, grad w polu pozabiiał.

Na ostatnich targach Warszawskich płacono za korzec Żyta zł: od 9 i gr: sreb: do 11.— Pszenicy od 15 do 20. — Jęczmienia od 8 do 12. — Owsa od 7 i pół do 9 i grosz sreb. — Siana furę iednokonną od 12 do 18; parokonną od 21 do 28. — Słomy furę zwyczayną od 5 do 9.

Kurs Listów Zastawnych.

Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego.

Za Sto złotych w Listach Zastawnych bez 1go Kuponu białych.

Przedaiący żądaią . . zł. 79 gr. 15
Kupuiących niemasz — — — —
Istotnie nie przedano . — — — —

W Warszawie dnia 31 Maja 1827 r.

F. H. *Schaber* S. G. K. W.

Z Czerska d. 30 Maia.

W dniu 27 b. m. o godzinie po 3ciey z południa, grad nadzwyczayney wielkości z ulewą i wiatrem równie nadzwyczaynym, nietylko wszystkie zasiewy, szczególniey ozimne i wczesne iare na połach tuteyszych zniszczył, ale nadto zbyt mocny wiatr kilka budowli całkowicie poobalał; częścią zaś dachy poździerał, tudzież okna niemal wszystkie potłukł, iako też znaczną ilość drzewa powywracał. Nadto nwentarz młody i drobie pozabiiał. Także Gminy okoliczne, iako to: Żelazna, Czaplin, Potycz, Brzamin i t. d. klęski takowey doświadczyły. Grad w tak znaczney ilości spadł, że ieszcze nazaiutrz mieyscami widzieć się dawał. Również ulewa i grad z wiatrem nadzwyczaynym w Gminie Żelazney budowle dworskie rozniosły, a w mieście Górze wszyskie niemal szyby w oknach są powybiiane. Zaś dnia 26 b. m. nad wieczorem w Bryszczach u JW. Zaborowskiego, Sędziego Powiatu Czerskiego, piorun wpadłszy do pokoiów, sufity poruynował, i gzyms oderwał, przyczem tenże JW. Sędzia lekką kontuzyią uderzony został.

Z Petersburga d. 7 Maia. D. K.
(Z Gazety Senackiey.)

W Naywyższych Ukazach J. C. M. do Rady Państwa, pod dniem 29 Kwietnia r. b. wyrażono:

1) Na osnowie IXgo artykułu praw zasadniczych Rady Państwa, Prezesem iey Naymiłościwiey Rozkazuiemy bydź Rzeczywistemu Radcy Taynemu Hrabiemu Koczubeiowi.

2) Sekretarzowi Państwa, Radcy Taynemu Oleninowi, Naymiłościwiey Rozkazuiemy bydź Członkiem Rady Państwa w Departamencie spraw cywilnych i duchownych.

3) Sekretarzowi Stanu, Rzeczywistemu Radcy Stanu Marczenko, Naymiłościwiey Rozkazuiemy sprawować obowiązki Sekretarza Państwa.

W Naywyższym Ukazie J. C. M. do Rządzącego Senatu, wyrażono:

Dnia 30 Kwietnia. „Z przyczyny ciężkiey choroby Ministra Sprawiedliwości, Jenerała piechoty, Xiążęcia Łobanowa-Rostowskiego, Rozkazuiemy naprzyszłość do iego wyzdrowienia, weyść w prawa i obowiązki Ministra Sprawiedliwości, iego Towarzyszowi, Radcy Taynemu Xiążęciu Dołhorukowi.„

— Dnia 8 —

(z Ruskiego Inwalida.)

Wczoray o wpół do 1wszey z północy, Cesarz Jmć, towarzyszony przez Zarządzaiącego Sztabem głównym, wyiechał do Wiazmy.

Tegoż dnia wieczorem wyiechał także do Wiazmy J. C. M. Wielki Xiążę Michał.

Z Paryża d. 27 Maja.

Wczoray pracował w St. Cloud Król koleyno z Ministrami Peyronet i Ville, a w wieczór przyiął Vicehrabiego Sost de la Rochefoucauld. Dziś prezyduie J. K. M. na radzie Ministrów.

Rząd nasz rozkazał także w Tulonie uzbroić 2 liniiowe okręty i 3 fregaty, które uzbroienie ma związek z uzbroieniem w Brest i nasi politycy zatopiaią s ę w domysłach względem przeznaczenia tey siły.

P. Eynard odiechał ztąd do Londynu, dla załatwienia tam ile możności rzeczy względem przeznaczonych do Grecyi parowych okrętów, które tak wiele kosztowały, a nie są do użycia.

Na posiedzeniu Izby Deputowanych dnia 19 b. m. w czasie rozpraw nad budżetem, wyrzekł Biskup Hermopolitański (X. Frayssi-

nous), Minister spraw religiynych i oświecenia, następuiącą mowę, w odpowiedzi na głosy członków oppozycyi powstaiących na duchowieństwo z powodu iego etatu: "Mości Panowie, dla czegóż trzeba koniecznie, abyśmy byli zmuszeni i tego roku ieszcze powracać do tych wiecznych skarg przeciw duchowieństwu, które iuż tak spowszechniały, że nawet z dowcipem i talentem bardzo trudno ie odświeżyć. Ale może oskarżyciele powiedzą wam: iż duchowieństwo bezustannie iest powodowane duchem panowania i napaści, który się różnemi okazuie sposobami; kazania, powiedzą, są dyktowane przez prześladowczą gorliwość; — listy pasterskie, w których nie poznać ani zwyczaiów, ani instytucyy Francuzkich; Missyonarze wędruiący, którzy się naprzykrzaiąc, włoczą po miastach i włościach; Jubileusz, który umyślnie z Rzymu sprowadzono dla zagrzania umysłów; te to są znaki, które wydaią dumę duchowieństwa, te religiyne kongregacyie rozszerzone po całey Francyi zagrożoney przemianą z obozu na klasztor, są iuż w Paryżu zakłady religiyne, które kosztowały 100 millionów; skarb państwa niszczy się na zakłady, które są całkiem tego niegodne; dla czegoż duchowny na czele oświecenia publicznego? czy nie będzie on doświadczał, ażali nie można pogrążyć lud w ciemnocie ażeby nim lepiey rządzić? oprócz tego, czyż nie wiadomo, iż Biskup przysięga na wierność Papieżowi, obcemu Xięciu..... Otóż to iest, Mości Panowie, co mówiono, co mówią, co będą ieszcze mówić pomimo moich usiłowań; — lecz przynaymniey, prawda obiie się w tym przybytku i będzie znaną całey Francyi (poruszenie). — Charakterem kapłaństwa chrześciiańskiego iest gorliwość oświecona, śmiała, wiecana w sprawie religii. Tak iest, Mości Panowie, pierwszym obowiązkiem pasterza, iest nauczać, uczyć poznawać i kochać religiią, — wykładać iey wiarę, zasady, obieraiąc ią ze wszelkiey posady. Bez wątpienia gorliwość winna bydź oświecona nauką, miłosierdziem; nie mieści się ona ani w uniesieniach rozdrażnioney miłości własney, ani też w deklamacyiach. Jednakowoż pasterz powinien używać mowy poważney, która przystoi kaznodziei nowego prawa, i która iest niezbędną koniecznością w powołaniu Boskiem, do spełnienia którego iest przeznaczony w pośród ludu; lecz gdyby mu się wymknęły niedorzeczne iakie wyrazy, naypierwsi pasterze potrafią ie naprawić. — Wielka bardzo liczba listów pasterskich, ogłoszeń, była rozesłana przez Biskupów po całey Francyi, a nie było między niemi nad 2 lub 3, któreby zwróciły baczność władzy..... Nasi 80 pasterze zostaią w swych dycezyiach; ich miłość chrześciiańska iest tak czystą, iak mowa łagodną. Duchowni nie maią żadnych przywileiów, wiadomo, iż maią oni te same obowiązki do spełnienia co inni obywatele i że są ulegli tym samym Trybunałom. — Missye, przeciw którym powstaią, bywały w naypięknieyszych czasach chrześciianizmu; dla czegoż upatrywać barbarzyństwo w tem, co było przedsiębrane. — Jest 2800 zgromadzeń zakonnic, i uderza, iż tey liczby 2220 było ustanowionych w dwunastu latach poprzedzaiących restauracyią; 600 zaś wzięło swóy początek w tych ostatnich czasach. — Zakłady te są przeznaczone do wychowywania dzieci, lub do opatrywania nieszczęśliwych i chorych: 38 tysięcy gmin podzielaią przestrzeń kraiu; łatwo ztąd widzieć, iż mało bardzo z nich posiada podobne zakłady, a mieć ie wszystkie bardzoby sobie życzyły. — Ażeby iakowa kongregacyia była uznana, zaczyna, od ułożenia swoich statutów: takowe

)a(

mnie przedstawia; ia ie poddaię Radzie Stanu. Skoro zostaną sprowadzone, następnie postanowienie Króla nakazuiące ich wciągnienie w akta. Postanowienie umieszcza się w dzienniku praw. Domy prywatne nie mogą się urządzać inaczey: po tem wszystkiem, czegoż się można obawiać od zgromadzeń? — Narzekaią, mówi daley Minister, na klasztory w Paryżu; lecz czy wiedzą wiele ich iest? 34, które po większey części poświęcaią się wychowaniu dzieci i uldze ubogich: między temi iest cztery lub pięć, które maią wprawdzie pewny gatunek wygód doczesnych; reszta żyie z iałmużny, z oszczędności i z pracy rąk własnych: to iest ścisła prawda (poruszenie). — Oto macie czyn, który odpowie przywodzeniom pewnych osób. W pierwszych latach tego wieku sławny woiownik przedsięwziął odnowić dawne zgromadzenia, tak drogie dla cierpiącey ludzkości, dla nauczania dzieci, dla ulżenia starości, i kazał, aby kray ie uposażył; od czasu restauracyi utworzyły się także nowe. Te tylko utrzymywane są z dochodów Ministra spraw duchownych, które były prawie uznane; nigdy Minister nie uposażał tych, które nie miały upoważnienia prawnego. — Wszelkie napaści, iakie były wywierane przeciw duchownym, iątrzą tylko i roznoszą niebezpieczną trwogę. Nie trzeba używać wyobraźni w mieysce rozsądku, marzeń w mieysce prawdy (poruszenie). Zważcie iak niestósowne pisma, satyry, obracaią przeciw kapłaństwu. Rzecz dziwna, chcą, aby duchowieństwo było zawsze spokoyne, gdy ie znieważaią, gdy ie nareszcie oddaią wzgardzie publiczney. Nie tym to sposobem uymuie się umysły. — Jeżeli chcą znieważać religią katolicką i iey kapłanów; ieżeli chcą, żeby xięża mieli oczy, któremiby nie widzieli, ięzyk, którymby nie mogli odpowiadać; ieżeli chcą, aby byli bez poważenia, aby ich otoczyć wzgardą i nienawiścią, zaczynaią od uczynienia ich podeyrzanemi, nim zrobią z nich niewolników. — Po kilku wyrazach łaskawych na Ministra spraw duchownych, ieden z mówców poczytał sobie za obowiązek pokazać się ostrzeyszym względem administracyi wychowania publicznego. Minister przyiął tę samą metodę, iaka była przyiętą przed obięciem przez niego Ministerstwa, i szedł w ślady swoich zacnych poprzedników. — Zapytuie się, które Uniwersytety w Europie są bardziey uczęszczane od Paryzkich? — Nasze szkoły Królewskie są w stanie kwitnącym; liczba uczniów, zamiast się zmnieyszać, znacznie się powiększyła; to samo iest w szkołach gminnych. Ci, którzy sądzą, że nauczyciele są niepewni na swoich mieyscach, i ci, którzy myślą, że się można bez nich obeyść w wychowaniu młodzieży, mylą się zarówno. Nie mogę wchodzić w długie tłumaczenie się w tym przedmiocie, lecz powiem, że moie przekonanie iest tem głębsze, im bardziey na rozwagę wzięte. — Oskarżaią duchowieństwo, iakoby chciało trzymać pospólstwo w ciemnocie. Jest to źle znać ducha chrześciianizmu i historyią; nietylko duchowieństwo zachowało w Europie skład nauk i umieiętności, ale iemu to winno się założenie wszystkich szkół przeznaczonych do nauczania klass ubogich. — W tem mieyscu Minister przypomina korzyści zdziałane w Rzymie, we Włoszech, przez duchowieństwo, które miało powierzone sobie nauczanie młodzieży. We Francyi mamy Braci ciemnoty, i nikt nie może zaprzeczyć korzyści, iakie z tego odnosi klassa uboższych. Bracia winni są ten zakład cnotliwemu Xiędzu Lasalle, który mocno cierpiał widząc tłumy dzieci błąkaiących się po ulicach tego

miasta. Widząc, iż niszczały w niewiadomości i w wadach, iakie takowa za sobą ciągnie, duchowny ten uznał za naypotrzebnieyszą rzecz utworzyć towarzystwo braci przeznaczonych do nauczania tych dzieci. — Przezierałem, mówi Biskup, ich xiążki; byłem sam przytomny kilka razy ich naukom, i pomieściłem się z innemi w rzędzie wielbicieli tych braci (dobrze! bardzo dobrze!). Ale, mówią, Minister spraw duchownych iest Xiędzem przedewszystkiem. Tem lepiey; im więcey będzie przenikniony swemi obowiązkami, tem bardziey będzie stały. Odkądże to wymawiano wodzowi że iest żołnierzem, sędziemu że iest prawnikiem? — Mówiono o przysiędze wierności Papieżowi. Nie ma iednego Biskupa, któryby nie odbierał swey missyi od Stolicy Apostolskiey, i któryby w dzień swoiego poświęcenia, nie przysięgał posłuszeństwa prawom powszechnego Kościoła; lecz te kanony tak mało są przeciwne przyiętemu porządkowi, iż chcę dać poznać przysięgę. — "Podpisuię tę przysięgę tem „ chętniey, iż iestem pewny, że się to nie „ sprzeciwia w niczem wierności iaką winie„ nem memu Monarsze i iego prawym na„ stępcom „ (poruszenie).— Przypomniawszy przemówienie się Piusa VII. i pochwały na iakie zawsze zasługiwali Biskupi Francuzcy, Minister odpowiada na to, co było powiedzianem o mianowaniu Kapelanów pułkowych przez wielkiego Jałmużnika Francyi, i wykazał, iż w tym względzie postąpiono podług praw dawnych. „

— Dnia 29. —

W Piątek Hr. Ofalia, nadzwyczayny Poseł Hiszpański, miał osobne posłuchanie u Króla.

Słychać, iż Xiężna Berry i Xiężniczka Orleanu popłyną z Marselii na 6 miesięcy do Neapolu do swey rodziny.

Przez Londyn mamy doniesienie, że Cesarz Brazyliyski dnia 12 Marca przyiął na uroczystem posłuchaniu Posła Francuzkiego P. Gabriak. Dnia 25 b. m. pierwszy Brazyliyski okręt (Don Domingos z Fernambuku) zawinął do portu Francuzkiego Hawru.

Z Tuluzy odebraliśmy smutną wiadomość o spustoszeniach, które tam powódź zrządziła. W Piątek dnia 18 zanosiło się na deszcz, a w Sobotę o godzinie 8 w wieczór opuścił się i padał bez przewy aż do Poniedziałku do godziny 2giey z południa, blisko 42 godzin. Prezydent Tuluzy na wiadomość o niebezpieczeństwie, w iakiem znayduie się wyspa Tounis, kazał się tam dla ratowania dzieci i starców przewieść. Na przedmieściu S. Michała zawaliły się domy i wiele ludzi przywaliły. Dotąd wynaleziono tylko iednę z tych domów właścicielkę, trzymaiącą w ręku 18miesięczną wnuczkę i inne 10miesięczne dziecię. Woda była tylko o 10 calów niższą od pamiętney powodzi w r. 1770, która zburzyła część miasta Tuluzy. Woda zabrała znaczną ilość drzewa do budowy i opału. Szkoda iest niezmierna. Będące w drodze wozy pocztowe znaydowały się w wielkiem niebezpieczeństwie, a poczta z Hiszpanii wcale nieprzybyła.

Gdy Izba Deputowanych na posiedzeniu dnia 25 przyięła budżet morski i przystąpiła do roztrząsania budżetu skarbowego, wystąpił naypierwszy P. Labbey de Pompieres i żądał, aby z podań Ministra na ten wydział wykryślić 16 mill. Fr. iako mogącemi bydź oszczędzonemi. Potem zabrał głos P. Kaźmierz Perier, w którym obwiniał Ministra skarbowego P. Villele, iż chociaż pomnażaią się dochody, on zawsze zastrasza niedoborem i powiększa swóy Budżet. Wyraził mowca, że przypuszcza, iż Minister skarbowy strasznym iest przeciwnikiem, i tru-

dno go do walki przymusić. Tu przebiegł administracyią skarbową od r. 1824 do 1826 i znalazł, że w 3 tych latach wydano o 130 mill. więcey, niżeli było proponowanem. Chociaż niespodziewane dochody powiększyły się w tymże stosunku, nie można iednak zawsze na tak szczęśliwe wypadki rachować, potrzeba owszem przygotować się na przeciwne. Z odpowiedzi, którą P. Villele dał na te zarzuty, kładziemy tu następuiące wyrazy: "Nie iestem prorokiem, ażebym się nie pomylił; przyznanie się zaś do błędu iest rzeczą chwalebną. Jeżeli przychyliłem się do zdania kommissyi, ażeby pomnożenie wydatków na potrzebę służby kraiowey zawieszonem zostało, nie kierował mną momentalny ubytek dochodów, ale raczey teraźnieyszy duch Izby, ażeby przez nastawanie na Władzę rządową nie wystawiać kraiu w złem położeniu i nie wstrzymywać rozwinięcia się naszey pomyślności. W takich okolicznościach uznaliśmy za potrzebne mądrzey działać, niżeli działa się w zwyczaynych stosunkach i unikać wyrazu *niedoboru*.„ Minister zakończył swą mowę uwagą: że Francyia z długiem 130 mill. niepowinna bydź podeyrzliwszą od Anglii, która ma 800 mill. Fr. długu. — P. Perrier w odpowiedzi wyszydził, iak następuie systema P. Villele Prezesa rady Ministrów i Ministra skarbowego: "Gdy P. Prezes wszedł do steru rządu, myślał zaraz o obięciu skarbu. Bogactwa Francyi służyć miały za podstawę do iego politycznych planów. Jeżeli mu wystawiano trudności stosunków, odpowiadał: potrafię ie pokonać. — Jakże, pytano go, lub on sam siebie pytał, zaspokoisz pretensyie własnego stronnictwa? które żądać będzie, ażebyś wydał Hiszpanii woynę! — Woynę Hiszpanii? nie chcę iey, ale ma ią mieć, i ta kosztowała 300 mill. Fr. — Jeżeli więc 300 mill. Fr. poświęciłeś na woynę w Hiszpanii, czemże Emigrantów wynagrodzisz? Czemże wesprzesz duchowieństwo? — Wynagrodzenia iakże mogę odmówić? one było warunkiem do moiego wyniesienia. Duchowieństwo zaś zaspokoię obietnicą; bo wyniosłoby się nad moią głowę, gdybym mu iuż nic do życzenia nie zostawił (poruszenie). — A skądże zamyślasz mieć pieniądze? — Ażeby nikt się nie zastraszył, oznaymię, iż ani podatki niebędą podwyższone, ani kredyt użyty, ani służba uszczuplona: czego potrzebuię, wezmę od właścicieli 5cioprocentowych obligacyy wieczystey prowizyi. — Lecz oni nie zezwolą! Niechay się tylko odważą! nie uydzie im bezkarnie; zniszczę kredyt, wyięciem 5 ioprocentowych obligacyi z pod funduszu umorzenia. — Wszelako nie przyniesie to gotowizny. — Mnieysza oto, trzymać się więc będę kassy umorzenia i maiących składać podatki. — Lecz to nie będzie dotrzymaniem przyrzeczenia i oprą się podatkuiący. — Właścicielom przyrzekę ustąpienie, a przemysłowa klassa mało mnie obchodzi, bo niema głosu! — Skoro iedney stronie zmnieyszysz podatek, a na drugą go nałożysz, tedy oczywiście zaszkodzisz służbie kraiowey. — To mnie mało obchodzi; ia niczego nie potrzebuię iak tylko pieniędzy. Pieniądzmi wszystko zrobię: iednych przymuszę do chwalenia mnie, drugich do milczenia, a przeciwników przytłumię. — Zastanowiłżeś się, iż posiadamy także Gazety? — Te zakupię. — A gdy peryiodyczna prassa oprze się Twoiemu zwodnictwu? — Na owczas skruszę proiektem do ustawy ograniczaiącey wolność druku. — Ale konstytucya? — Co konstytucyia! tę ominę lub zniszczę. — Ale zastanów się bez Izb nic zdziałać nie potrafisz. Nakoniec ciemny Twóy budżet wyiaśniony zostanie. — Izba Deputowanych składa się z

moich przyiaciół (poruszenie). Ja iestem dzieckiem r. 1815 i w Izbie Deputowanych takie sobie ziednam zaufanie, iż cały budżet iak go podam z zapałem przyięty zostanie, a Izba Parow przyiąc go musi ieszcze przed odczytaniem. — Ale nakoniec zrobi się podwóyna oppozycyia na prawey i lewey stronie. — Na to wcale mnie głowa nie zaboli! Jeżeli lewa strona zarzuci mi, że nadwerężam konstytucyią, że moich rachunków nie pochwali, na owczas powiem: że iesteście rewolucyionistami, a w ten czas cała Izba krzyknie *bravo* (szemranie). — Prawa zaś strona, ieżeli mnie obwini, iż wystawiam na niebezpieczeństwo Dynastyią tedy odetnę iey członkom pensyie lub uczynię ich podeyrzanemi, że odstąpili od roializmu i połączyli się z liberalistami (żywe poruszenie). — Ale nakoniec pomiędzy licznemi urzędnikami słyszeć się dać mogą szlachetne głosy. — Jeżeli słowo przemówią, zaraz ich oddalę (żywe poruszenie na lewey stronie). Budżet mój pewnie przyięty zostanie. Godłem moim iest: kto czekać może, dopnie celu swoiego! i kazałem go w herbie moim umieścić. Przy siedmioletności i moim budżecie za wszystko ręczę. Jeszcze cokolwiek czasu, a Niniwa zostanie zwaloną,, (długie poruszenie i oklaski na lewey stronie). Mowca zakończył rzecz swoią: "Bóg, zapewnia nas Minister, że nie opuści Francyi! Wiem iak się dzieie w kraiach, gdy źli doradcy nie maią nic więcey do powiedzenia, iak tylko polecaiąc kray Opatrzności. Opatrzność nie opuszcza Francyi! I czyliż Ministerium poczytuie się za drugą Opatrzność? bo niechce nas wcale opuścić (śmiech). Jeżeli górna Opatrzność nas pociesza, tedy na dolnych ławkach siedząca zasmuca nas względem przyszłości.,, — Po wielu ieszcze przymówieniach zostały niektóre oddziały rzeczonego budżetu, przyięte.

Z Londynu d. 26 Maia.

Na wczorayszem posiedzeniu Izby wyższey Vicehrabia Goderich wyraził między innemi z powodu nowego zbożowego bilu: Ustawa roku 1822 nigdy do uskutecznienia nie przyszła, ponieważ stanowiła, iż porty niemaią bydź prędzey otwarte, poki cena kwarteru pszenicy nie doydzie do 70 szylingów. Jakimże prawem mieliśmy kraiowi tak ogromną cenę narzucać? Zapominać nie należy, iż akt względem ograniczenia wypłat gotowizną w r. 1815 istniał, i niedostatek pieniędzy nie mało wypływał do toczącego się pytania. Wielkie podatki przypisywano długowi narodowemu, które wpływać musiały na płody ziemi. Lecz iakaż różnica między teraźnieyszem naszem położeniem i w r. 1815? Na ówczas prowizyia od przyznanego długu wynosiła do 47 mill. Fs. a teraz wynosi tylko 34 mill. a zatem o 28 od sta mniey, a podatki zmnieyszone zostały o 28 mill. Fs. opłata od własności wcale ustała. Zniżenie podatków wpływało pomyślnie na płody rolnika, ponieważ wywozić mógł swoie płody na targi bez obawy zniszczenia się. Źle zrozumiano zamiary Ministrów. Nie idzie o wystawienie nowey teoryi, ani wspieranie iednego interessu przeciw drugiemu, ale tylko zaprowadzenia lepszego sposobu postępowania. Przypomnieć sobie należy, iż bil r. 1815 był dotąd nieznaną nowością, i że ta nowość po doświadczeniu zwraca się do dawnego systematu, pod którym W. Brytaniia długo kwitnęła. W. r. 1815 należałem sam do uchylenia ówczesnych ustaw; lecz poźniey poznałem móy błąd, bo należy się właścicielom ziemi zapewnia dogodną cenę, ale nie wypada wcale naypierwszych potrzeb ludu obciążać. Tu rozszerzył się mówca o wcale niesłuszney obawie, a mianowicie o naprowadzeniu zboża

z Odessy. " Znayduie się owszem (mówił daley) teraz pod rozwagą Izby niższey bil względem wprowadzania zboża z osad północney Ameryki, który w każdym względzie zasługuie na uwagę. Osady te łączą z nami iednakowy ięzyk i obyczaie, niepowinny zatem bydź iako obce uważane i zupełnie w równi z Irlandyią postawione. Szczególniey zalecam ieszcze oznaczenie bilu, przez które odpada opłata od zsypywanego w naszych spichrzach zboża, przez co Angliia stać się może składem handlu całego świata, przeciwnie zaś, ieżeli Lordowie odrzucicie to oznaczenie korzystać z niego będą Francuzi i Holendrzy. Lordowie (wyraził kończąc swą mowę) konstytucyia przeznaczyła arystokracyią iako naturalną w ogóle Reprezentacyią właścicieli ziemskich; ale byłoby dla Was obelga, gdybyście stali się oboiętnemi na interes innych klas ludzi, które ninievszy środek obchodzi.,,— Hr. Malmesbury mówił przeciw bilowi. "Dla czegoż (rzekł) teraźnieyszych zmian nie proponowano w r. 1822? Na ówczas cena pszenicy średniego przecięcia nie dochodziła do 60 szylingów. Dla czegoż Kanada, której ludność nie wyrównywa Irlandyi, ma równych z nią praw używać? Niemaż w zachodnich Indyiach dosyć dogodnych i naturalnych targów? Przy wszelkiey miłości do osad nie należy im większych od macierzystego kraiu udzielać prerogatyw, który ciężkie ponosi ciężary. Niniejszy bil iest bilem kupieckim i ma na celu wielki dochód z opłat celnych, a zatem przeciwi się interessowi właścicieli ziemi, i t. d. Hr. Resebery bronił bilu i mówił przeciw dawnem zbożowem ustawom. Lord Mansfield mówił przeciw bilowi. Mówiło ieszcze wielu Lordów przeciw i za bilem, nakoniec uchwalono większością 120 głosów przeciw 63, iż za 8 dni, to iest dnia 1go Czerwca (w którym dniu P. Canning wniesie także budżet do Izby niższey) ma bydź w Izbie zamienioney w wydział roztrząsany.

P. Tierney został znowu od miasteczka Knaresborough, którego przed wniyściem do Ministerium był reprezentantem, iednomyślnością obrany.

— Dnia 29 —

Wczoray Lord Farnborough miał u J. K. Mci posłuchanie.

P. Fowel Buxton, który w Izbie niższey w wielu rzeczach zastępuie mieysce P. Wilberforce, leży niebezpiecznie chory.

Wczoray odbyło się liczne zgromadzenie właścicielów obligacyy pożyczki Hiszpańskiey za Stanów i postanowiło podać Posłowi Hiszpańskiemu przełożenie względem uznania ich należności.

Z Peterzburga piszą pod dniem 12 Maia: "Okręty doznaią tu nieco zwłoki w wyładowaniu swych towarów z braku pomocników w Kronstadzie, ponieważ w tey chwili wyszedł rozkaz do uzbroienia 7 do 8 liniiowych okrętów przeznaczonych na morze Srodziemne.,,

Połączona kommissyia w Sierra Leona od swoiego ustanowienia w r. 1819 aż do końca 1826 uwolniła 9326 niewolników przywiezionych na zabranych okrętach, a w samym zeszłym roku 2567.

Skarb Ziednoczonych Stanów północney Ameryki oznaymił, iż z pożyczki r. 1813 na 6 od sta spłaconych zostanie 5,700,000 dolarów, i że od 30 Czerwca nie będzie od tey summy żadna prowizyia płacona. Spłacenie nastąpi w gotowiznie, co okazuie, iż Amerykanie posiadaią dosyć gotowizny.

W Nowym Orleanie spaliła się dnia 15 Kwietnia blisko połowa iedney części miasta na przeciwko teatru.

DODATEK
DO Nro 47.
GAZETY KRAKOWSKIEY

z KRAKOWA dnia 13 CZERWCA 1827 ROKU we ŚRODĘ.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na O° Raumira.

Dzień godzina	Barometr z reduk: na O° 2.	Therm: czyli stop: zim i ciepła	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
Czerw:	cali lin:	stopnie	stop:			
god: 7	27 3, 897	+ 17. 0	78	Wschodni średni	Pochmurno	
12	„ 3, 999	+ 22. 0	65	„ mocny	Pogoda z Chmur:	
9. 3	„ 4, 041	+ 17. 0	75	Półn: Ws: mocny	Pochmurno	deszcz gwał: z wich:
9	„ 4, 473	+ 15. 4	83	żaden	Pogoda z Chmur:	
7	27 4, 739	+ 15. 8	75	Wschodni mocny	Pogoda	
10. 12	„ 4, 8 6	+ 2[illegible]. 4	69	„ „	„	
3	„ 4, 504	+ 22. 7	62	„ „	Pogoda z Chmur:	
9	„ 4, 696	+ 16. 4	77	Połud: Ws: średni	„	
7	27 4, 571	+ 15. 7	75	Połud: Ws: średni	Pogoda z Chmur:	
11. 12	„ 4, 493	+ 22. 0	68	Wschodni średni	„	
3	„ 4. 041	+ 24. 0	64	„ „	„	o g. 3½ deszcz i grz.
9	„ 4, 204	+ 14. 7	85	żaden	Pochmurno	

J. Steczkowski, Zast: A. O.

Z Lizbony d. 14 Maia.

Stan zdrowia Xiężny Rejentki ciągle się polepsza, i za kilka dni wyiedzie do wieyskiego mieszkania. Mówią coraz więcey o przybyciu tu wkrótce Cesarza Brazylii.

Bywaią teraz często gabinetowe rady; ostatnia nader długa nastąpiła z powodu nadeszłych pism z Hiszpanii.

Główna kwatera woyska Angielskiego znayduie się tu od dni kilku, i codzienne zaciągaia dwie kompaniie gwardyi Angielskiey na straż do pałacu Ajuda.

Minister woienny zmienił osadę w Elvas. Klasztor Kapucynów, do którego podczas tamecznego powstania strzelano, ma teraz bydź obwarowany.

Z Bruxelli d. 30 Maia.

Onegday w wieczór dana tu była Królowi serenada przez towarzystwo muzyki na dowód wdzięczności tego towarzystwa za wyznaczone przez J. K. M. trzy muzyczne nagrody po 300 ZH. do ubiegania się w Lipcu r. b. Rodzina Królewska słuchała tey muzyczney akademii z ganku pałacowego, a gdy oddaliła się, słyszeć się dały tysiączne okrzyki niech żyie! Po ukończoney serenadzie zeszedł na dół Sekretarz gabinetowy van Kattendyk i oświadczył ukontentowanie J. K. Mci z tey muzyki. Piękny ten wieczór nie był żądnem smutnem zdarzeniem zmieszany, chociaż bez żądney woyskowey straży zebrały się niezliczone tłumy ludu przed pałac Królewski. Jakoż Król, którego miłość ludu broni, nie potrzebuie siły woyskowey.

Od brzegów niższey Elby d. 1 Czerwca.

Dnia 20 z. m. wieczorem przybył Król Duński do Soröe. Dnia 21 z rana udał się J. K. M. w towarzystwie Xiążąt Chrystyana Fryderyka i Fryderyka Ferdynanda, tudzież Xiążąt Wilhelma Hessen-Kasselskiego i Wilhelma Hessen-Philipsthal, do kościoła, gdzie odśpiewane zostało *Te Deum*, a potem przy wystrzałach z dział do gmachu akademickiego. Gdy Król w wielkiey sali usiadł na przygotowanym tronie, odśpiewane zostały kantaty, a po mianych mowach odczytany był Statut, poczem Rektor otrzymał stopień Radcy etatowego, a 8 lektorów stopnie professorów. Zakład ten liczy teraz 84 uczniów. W powrocie do Kopenhahi tegoż dnia odwiedził Król odkopane świeżo rozwaliny Fienneslowgaard, nie daleko Rinstędu.

Z Sztokolmu donoszą pod dniem 22 Maia: że tam od dni dziesięciu ciepłomierz Reaumura okazuie ciągle w cieniu 20 do 21 stopni ciepła. Port tamecny zapełniony iest okrętami ze zbożem z morza Baltyckiego i Finlandyi, ktorego ceny zaczynaią spadać.

Z Limy d. 30 Stycznia.

Gazeta Peruwiańska z Grudnia zawiera następuiące urzędowe pisma:

1) List Hr. Rossi dowódcy eskadry Francuzkiey, do Ministra spraw zagranicznych Rzeczypospolitey Peruwiańskiey, z portu Calao pod dniem 9 Listopada 1826, w którym donosi, że korweta Sekwana przywiozła do Valpairozo Inspektorów jeneralnych handlu Francuzkiego w kraiach Chili i Peru, i że ma zlecenie stawić Rządowi Peruwiańskiemu w tem znaczeniu P. Chaumette Desfosses, i prosi dla niego o paszport do przybycia do Limy. 2) Odpis Ministra spraw zagranicznych z Limy pod dniem 10 Listopada 1826. "Gdy mianowanie P. Chaumette Desfosses nie iest w używanym przez ludy sposobie napisane, przeto Rząd Peruwiański nie może go tylko iako prywatnego człowieka przyiąć.,, 3) Zapytanie Ministra przez P. Chaumette Desfosses z portu Kalao pod 20 Grudnia, kiedy złożyć mu może swoie uszanowanie. List ten podpisany iest iak następuie: Chaumette Inspektor jeneralny handlu Francuzkiego w Peru, Kommandor i kawaler orderów, członek wielu akademiy i uczonych towarzystw, autor kilku dzieł były Francuzki Konsul w Norwegi i Turcyi, były szef w wydziale spraw zagranicznych, który urząd przez 20 lat sprawował, &c. 4) Odpis Ministra z Limy pod dniem 21 Grudnia. Minister spraw zagranicznych cieszy się z przybycia P. Chaumette i przyymie go w biorze swoim każdego dnia, gdy zechce, w południe. 5) Mianowanie P. Chaumette Desfosses, sto-

sownie do rozkazu Króla, który uznał potrzebę mianowania Inspektora jeneralnego handlu Francuzkiego w Limie, dla wspierania handlu poddanych J. K. Mci, którzy znayduią się teraz w tem mieście i naprzyszłość tam lub do którego z mieysc Rzeczypospolitey przybędą, mianuie Sekretarza stanu w wydziale spraw zagranicznych, P. J. B. A. Chaumette Desfosses, Inspektorem jeneralnym handlu Francuzkiego w mieście Limie i iego okolicach, dla sprawowania tego urzędu wedle udzielonych mu instrukcyy, z rozkazem, áby czuwał nad interessem, bezpieczeństwem i dobrem Francuzów, którzy iego wdania się zażądaią. Tym końcem P. Chaumette okaże ninieysze pismo Władzom mieyscowem, ażeby w czasie potrzeby żądać od nich mógł opieki i pomocy, który obowiązany iest udzielać poddanym Francuzkim. Gdy rzeczony Inspektor jeneralny używać powinien wszelkich honorów, poważ., opieki i wszelkich praw, które przywiązane są do iego urzędu, przeto nakazuie się wszystkim żeglarzom i kupcom Francuzkim, aby go za takiego uznawali i we wszystkiem, co się do iego urzędu ściąga, słuchali. (pod.) Baron Damas. Z rozkazu Ministra, Radcą stanu, Szef kancelaryi i archiwum (pod.) Hr. Hauterive. W Paryżu dnia 22 Lutego 1826. „ 6) List Ministra do P. Chaumette Desfosses z Limy pod dniem 23 Grudnia. Gdy mianowanie nie iest w używaney formie napisane (to iest nie w imieniu N. Króla Francuzkiego, przez J. K. M. podpisane i do Rządu Rzeczypospolitey Peruwiańskiey zastylizowane) przeto widzi się bydź zmuszonym do zwrócenia 'go natychmiast i uważania tylko P. Chaumette Desfosses iako prywatnego człowieka, który przez osobiste swoie zasługi staie się godnym iego szacunku i poważania. " Zapewnić WPana mogę (dodaie na końcu listu) że Rząd Peruwiański pragnie z wszystkiemi narodami, a osobliwie z Francyią, útrzymywać stosunki handlowe i przyiaźni, i że chociaż N. Król Francuzki nie posiada tu żadnego publicznego Ajenta, poddani iego doznawać tu wszelako będą naywiększey gościnności i opieki praw. „

LOTERYIA KRAIOWA.

W 246 Ciągnieniu dnia 13 Czerwca r. 1827 w przytomności Osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały Numera następuiące:

1. 66. 9. 32. 30.

Przyszłe 247 Ciągnienie dnia 20 Czerwca 1827 r. przypada.

Dnia 11 i 12 *Czerwca* 1827 *r.*
Cena Zbóż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł.	gr.	2. Zł.	gr.	3. Zł.	gr.	4. Zł.	gr.
— Pszenicy	11	—	10	15	10	—	8	—
— Żyta	9	10	9	—	8	15	8	—
— Jęczmienia	7	15	7	—	6	15	6	—
— Grochu	10	—	9	15	9	—	8	15
— Owsa	6	24	6	15	6	12	—	—
— Jagieł	19	—	18	—	17	—	16	15
— Rzepaku	—	—	—	—	—	—	—	—

W Gdańsku dnia 31 *Maia.*
Łaszt 30 Korcy wynoszący.

Pszenicy	od	Złp.	600	do	630.
Żyta	—	—	378	—	390.
Jęczmienia	—	—	378	—	390.
Owsa	—	—	300	—	330.
Grochu	—	—	750	—	780.

DONIESIENIA.

Pisarz Trybunału I. Instancyi W. Miasta Krakowa i iego Okręgu, podaie do publiczney wiadomości, iż Kamienica w Krakowie przy Ulicy S. Jana w Gminie IV. mieyskiey parafii Panny Maryi pod L. 481 stoiąca, od wschodu z Kamienicą P. Antoniego Sapalskiego od południa z Kamienicą Sukcessorów Rauszerów od zachodu z Ulicą przeczną piiarską granicząca P. Sebastyana Drelinkiewicza O. M. K. własna z gruntu murowana o iednem piętrze wraz z wszelkiemi zabudowaniami przez publiczną licytacyią sprzedaną zostanie, a to na satysfakcyią Summy 2655 złp. z procentem i kosztami P. Janowi Nep: Gielg Kupcowi i O. M. K. z obligu urzędowego, przez niegdy Kazimierza Drelinkiewicza przed P. Andrzeiem Markiewiczem Notaryuszem publicznym Departam: Krak: w Krakowie dnia 18 Stycznia 1812 roku zeznanego, a w akta Hyp: Departam: Krak: Vol: II. Księgi Int: i Ext: dnia 29 Lutego 1812 r. fol: 528 Nro 562 wypis nego; przypadaiącey, zaięcie tey Kamienicy w dniach 18. 19. 20 i 21 Lipca 1826 r. przez Komornika P. Teodora Jaworskiego dopełnione, w Wykazie hypotecznym tey nieruchomości dnia 22go Sierpnia r. 1826 w treści umieszczone zostało. Sprzedaż popiera P. Michał Stróżecki Adwokat pełnomocnik P. Jana Nep: Gielg wierzyciela licytacyi żądaiącego.

Warunki licytacyi i cena szacunkowa Wyrokiem Trybunału I. Instancyi z dnia 27go Kwietnia r. b. zapadłym zatwierdzone, są następuiące:

1) Cena szacunkowa zaiętey nieruchomości według sporządzoney detaxacyi ustanowioną iest w Summie 28,060 złp. z wolnością zniżenia takowey na trzecim terminie licytacyi, gdyby nikt powyżey ustanowioney summy nieofiarował.

2) Chcący licytować złoży 1/10 część to iest 2806 złp. w monecie srebrney grubey Courant iako Vadium, które w razie niedopełnienia Warunków licytacyi utraci, i nowa licytacyia na iego szkodę, a nigdy na zysk ogłoszoną zostanie.

3) Popieraiący licytacyią wierzyciel wolny iest od składania Vadium.

4) Widerkaufy ieżeli się iakie okażą, pozostaną przy nieruchomości o ile w Klassyfikacyi umieszczone będą.

5) Podatki zaległe zapłaci nabywca w ciągu dni 14 od dnia licytacyi.

6) Koszta popierania licytacyi zapłaci nabywca do rąk i za kwitem popieraiącego Adwokata P. Michała Strożeckiego natychmiast po doręczeniu Wyroku takowe przysądzaiącego.

7) Po potrąceniu podatków Vadium i kosztów resztuiącą summę szacunkową do dopełnienia połowy szacunku, złoży nabywca w ciągu dni 14 do Depozytu Sądowego; druga zaś połowa pozostanie przy nabywcy aż do Wyroku Klassyfikacyinego, w skutku którego wierzytelności do wypłaty przekazane nabywca wraz z prowizyią po 5/100 od daty nabycia rachuiąc Wierzycielom wypłaci.

Do takowey licytacyi wyznaczaią się trzy termina:

Pierwszy dnia 17 Sierpnia)
Drugi dnia 18 Września) 1827 Roku.
Trzeci dnia 19 Października)

Na pierwszym iednak terminie może nastąpić przysądzenie stanowcze, skoro summa szacunkowa złp. 28,060 zaofiarowaną zostanie.

Wzywaią się zarazem wszyscy wierzyciele Hypoteczni i iakiekolwiek prawo rzeczowe maiący, aby na pierwszym terminie licytacyi pod prekluzyią złożyli na Audyencyi Trybunału wykaz swych pretensyi z ustanowieniem Adwokata.

W Krakowie dnia 12 Czerwca 1827 roku.

Kuliczkowski, Pisarz Tryb.